

Teatrul studentesc în competiție

Trecerea în revistă a formațiilor de teatru studentesc (care s-a desfășurat nu de mult la Casa de cultură a studenților din București) a alăturat, uncori incredibil, faptul de artă, nevoii de a se afla în treabă, dar a demonstrat încă o dată că teatrul studentesc este un domeniu aparte, în ciinplul vast al creației amatorilor.

La Institutul Politehnic din București există formații de teatru pe facultăți, ba chiar și pe ani. Mai în glumă, mai în serios, se vorbea și despre existența unor echipe de grup; dar Institutul Politehnic nu este o excepție. Numărul mare al formațiilor studentesci dovedește că viitorii intelectuali consideră teatrul un mod de comunicare necesar: calitatea unor spectacole demonstrează coerența unei gândiri teatrale care știe să utilizeze în mod adecvat tinerețea, spontaneitatea, sinceritatea grupului de interpreți. Spectacolele studenților vădese o imensă investiție de pasiune, de talent, de inteligență, conștiință trează, responsabilitate civică activă, disponibilitate pentru nou. Desigur, aceste premise se cer valorificate, evitându-se exagerările, expresia sofisticată. E o evoluție care ține, desigur, și de clarificarea ideilor, și de educația estetică, și de bunul-gust, și, nu rareori, de bunul-simț. Doriunța de a evita modelele devine ea însăși, cu timpul, un fetiș, cu tienri și poncife obositoare. Una dintre temele care se discută îndelung la toate festivalurile și colocviile de teatru studentesc este cea a repertoriului specific. Preponderența montajelor și a colajelor în finala primei ediții a Festivalului național „Cîntarea României” arată o oarecare neîncredere față de piesa cu conflict și personaje — fie ea într-un act, două sau trei: spectacolele dovedese însă că problema repertoriului este, de fapt, o problemă de adecvare.

Nu există, în principiu, texte destinate sau texte nepotrivite studenților. Totul depinde de disponibilitățile echipei. Am văzut, în interpretarea studenților de la I.M.F. din Tirgu Mures, *Măricea și decăderea orașului Mahagonny* de Bertolt Brecht. O premieră „pe tară” care folosea un text „nespecific”. Specifică era pofta de a juca, disciplina scenică, pasiunea militantă, demasatoare, a spectacolului. De la aceleași premise a pornit și Teatrul studentesc din Sibiu, cu suita de spectacole-document dintre care aș cita *Brâncuși împotriva Statelor Unite*. O sinteză a mărturiilor din procesul artei împotriva birocrăției, uncori lungă, alteori tautologică, dar, aproape pe tot parcursul, tensionată de dragoste: pentru opera marelui sculptor; o dragoste lucidă, un sentiment născut din și

întors în rațiune. O formulă interesantă încreare și grupul „Podul” de la Casa de cultură a studenților din București, grup cu tradiție și cu succese remarcabile: realizarea unor spectacole pe texte ale unor dramaturgi-studenți. Un asemenea dramaturg pare a se fi ivit în persoana fostului student Nicolae Manca, actualmente inginer, al cărui text, *Aspirații* (titlu provizoriu), se repetă pentru finala celei de-a doua ediții a Festivalului național „Cîntarea României”. Studenții-interpreți au mai jucat, și desigur vor mai juca, texte dramatice scrise de colegii lor. Cercul de teatru al I.M.F. din Cluj-Napoca joacă *Declarația dramatică de pace „Cînd curcubeul era singe”*, semnată de studentul Eugen A. Zau. Spectacolul este de obicei urmat de discuții și calitatea, nivelul lor dovedese gradul de implicare politică al tinerei generații în dezbaterile contemporaneității. Ar fi de dorit, însă, ca aceste spectacole să găsească și o cale firească de implicare în realitatea concretă pe care o trăiesc și o judecă studenții.

Pentru majoritatea formațiilor, nevoia de teatru se manifestă consecvent și nu doar cu ocazia și în timpul festivalurilor. Formațiile premiate în ediția I (ale caselor de cultură ale studenților din Brașov, Cluj-Napoca, București, Tirgu Mures, Teatrul studentesc din Sibiu și multe, multe altele) au o activitate permanentă, atât în mediul studentesc cât și pentru publicul larg.

Permanente sînt și înnoirea, reorganizarea echipei. Această realitate impune și condiții de muncă deosebite. Pentru studenți, munca în formație nu se poate rezuma la participarea la repetiții și la spectacole și, eventual, la unele exerciții de dietă și de mișcare. Spectacolele de grup pe care ei le realizează presupun o anume sincronizare, nu doar a mișcării, ci și a sentimentelor. Activitatea într-o formație de teatru reprezintă o școală a pasiunii și a relațiilor umane, o permanentă solicitare a puterii de muncă, a fanteziei și a inteligenței colective. Descrieri, animatorul, fie el student, fie el profesionist al scenei, este, pentru echipa lui, concurent, dramaturg, regizor, secretar literar; dar, mai presus de orice, este cel care știe să asculte și să vorbească, să gîndesească împreună cu toți și să simtă pentru toți; succesele unor formații de teatru studentesc se leagă, de mulți ani, de numele lui Constantin Ștefănescu, Dimitrie Roman, Covaci Levente, Cătălin Naum, Radu Basarab ș.a.

Magdalena Boiangiu